

Pædagogisk læreplan for Femkanten

- Indledning → Om Femkanten og vores pædagogiske tilgang → Femkantens Mission og Vision
- Det arbejder vi med lige nu → Femkantens arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø
- Sådan arbejder Femkanten med inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan

- Kort præsentation
- Sådan arbejder Femkanten med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag
- Sådan arbejder Femkanten med de seks læreplanstemaer

Kvalitet i dagtilbud

- Præsentation kvalitetsparametrene for Ishøj Kommunes dagtilbud
- Femkantens arbejde med kvalitetsparametre

Evalueringskultur i Femkanten

- Data og evalueringsgrundlag → Evalueringskultur i Femkanten

Pædagogisk ledelse

- Faglig ledelse i Femkanten → Inddragelse af forældrebestyrelsen

Indledning

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Den pædagogiske læreplan for Femkanten tager udgangspunkt i [DEN NATIONALE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN, ISHØJ KOMMUNES BØRNE- OG UNGEPOLITIK](#) og [ISHØJ KOMMUNES DAGTILBUDSSTRATEGI](#), som udgør denne fælles ramme for det pædagogiske arbejde i alle dagtilbud i Ishøj Kommune. Vores arbejde med den pædagogiske læreplan og Ishøj Kommunes dagtilbudsstrategi udgør også grundlaget for Ishøj Kommunes pædagogiske tilsyn.

Vi arbejder målrettet og systematisk med kvalitet i dagtilbud. Det gør vi, fordi vi ved, at dagtilbud af høj kvalitet har en væsentlig betydning for, hvordan børn klarer sig senere i livet. Forskningen viser nemlig, at børn der har gået i et dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skolen, har færre adfærdsproblemer og generelt trives bedre. Vores arbejde bygger derfor grundlæggende på [KVALITETSPARAMETRE](#), som dagtilbuddene i Ishøj Kommune har udviklet i fællesskab. Kvalitetsparametrene understøtter og er indbygget i vores pædagogiske læreplan.

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden. Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse hele dagen og i alle aktiviteter både i børnenes egen leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner. Det gør vi på en måde så at alle tilstedeværende børn kan deltage med succes, at læringen foregår på børnenes præmisser, at børnenes mødes positivt og individuelt og at *alle* børn har del i det gode læringsmiljø – også børn i udsatte positioner og børn der har det svært.

Det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale. Vi har fokus på, at drage omsorg for, stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Børn skal være, børn skal lære, børn skal lege, børn skal gøre og børn skal høre til

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)

Om Femkanten og vores pædagogiske tilgang

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS MISSION OG VISION

Femkanten er en integreret institution, med 76 dejlige børn. Vi ligger midt i Vejleåparken, på det lille torv ved købmanden. Børnene er delt op på 2 vuggestuestuer fra 0-3 år og 2-3 børnehavestuer fra 3-4 år samt en gruppe med de kommende skolebørn.

Det vi kan - og det vi vill!

I Femkanten vil vi i samarbejde med forældrene bidrage til børnenes læring, trivsel udvikling og dannelse.

Det grundlæggende i vores arbejde er baseret på at skabe en kultur med inkluderende fællesskaber, hvor forskelligheder respekteres, således at hver enkelt barn føler sig anerkendt og værdsat, og derigennem udvikler sit fulde potentiale.

Vi arbejder med at planlægge vores pædagogik og læringsrum med barnets nærmeste udviklingszone for øje, således at der skabes mulighed for at følge barnets spor, og der skabes udvikling i relationer og læring.

Det betyder, at når vi lykkes, så trives alle børn og er deltagende i fællesskaberne. Og alle ansatte omkring børnene er nærværende, betydningsfulde og kompetente, og altid handler med barnets eller fællesskabets bedste for øje.

Vores vigtigste opgave er at give Jeres børn mulighed for at nå deres fulde potentiale, og kunne sejre i eget liv, både nu og i fremtiden. At føle sig som en del af et fællesskab er vigtigt i Femkanten, og vi vægter derfor arbejdet med og i relationer højt, både for børn, forældre og personale. Alene kan vi klare meget, men sammen kan vi skabe mirakler.

Sådan gør vi.

Det enkelte barn er tilknyttet en fast stue. Dette giver børnene trygge, genkendelige rammer og kontinuitet i det pædagogiske arbejde. Personalet får et godt kendskab til det enkelte barn og familien, som grobund for et godt samarbejde. Som et forsøg, har vi siden 2019 samlet de kommende skolebørn på en stue fra 1/4. De øvrige stuer i børnehaven består således af børn i alderen 3-4 år. Vuggestuens børn er opdelt i to stuer, med børn som ikke aldesopdeles.

Hver stue laver en ugentlig aktivitetsplan. De forskellige pædagogiske aktiviteter foregår i større og mindre grupper, både internt og på tværs af stuerne. Grupperne defineres ift. det pædagogiske mål ud fra fx. alder, interesse, relationer og udviklingsniveau, og sker både på pædagog- og personalemøder..

At vi arbejder både med den trygge base og aktiviteter på tværs af stuerne betyder, at alle børn og voksne har et godt og tillidsfuldt kendskab til hinanden.

Vores pædagogik og daglige arbejde er bundet op på vores mission og vision, som du finder på næste side – og som er gennemgående for personalets pædagogiske arbejde i dagligdagen.

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)

Femkantens Mission og Vision

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- OM FEMKANTEN OG VORES PÆDAGOGISKE TILGANG

- Vi er og vil være fundamentet for børnenes udvikling og omsorg, trivsel, dannelse og læring
- Leg skal være en faktor i vores hverdag, i børnenes erobring af deres selv, deres kroppe og omverden.
- Vi vil være kendte for at være handlekraftige og at vi tager ansvar for børnene.
- Vi vil have fælles slagkraft – arbejder du i Femkanten, så er du med til at gøre en forskel.
- Vi er en institution i børnehøjde.
- Vi vil skabe trygge rammer for børnene, så børnene udvikler sig i et nærværende miljø
- Vi vil et tæt forældresamarbejde.

Ovenstående er udarbejdet af personalet i fællesskab.

I bund og grund hænger vores arbejde stærkt sammen med K. E. Løgstrups citat:

"Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden at han holder noget af dets liv i sin hånd. Det kan være meget lidt, en forbigående stemning, en oplagthed, man får til at visne, eller som man vækker, en lede som man uddyber eller hæver. Men det kan også forfærdende meget, så det simpelthen står til den enkelte, om den andens liv lykkes eller ej." (Den etiske fordring. Løgstrup 1956).

Holder man ovenstående foran sig i sit daglige arbejde, får ens ansvar og målrettethed en ny betydning. En betydning, som skal være en ledestjerne for det at arbejde med børn i Femkanten – og med mennesker i det hele taget.

Disse tanker kan genfindes i vores logo. Det signalerer på voksenplan, at vi tager børnene i hånden og leder dem. På børneplan er silhuetterne bevidst valgt, da vores børnegrupes etnicitet er mangfoldig, og alle børn derfor har mulighed for at finde genkendelse, uagtet køn eller ophav. Hos os er alle velkommen – og får en hånd, når de har brug for det.

Vend tilbage til følgende forsider:

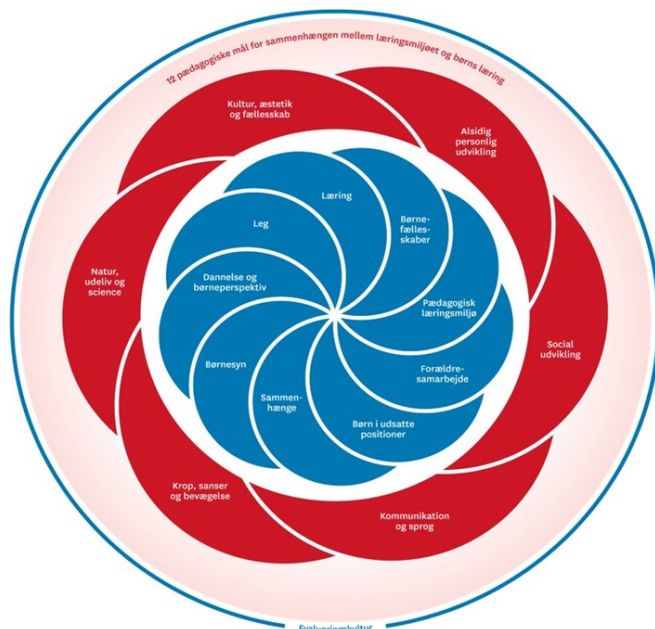
- Om Femkanten og vores pædagogiske tilgang
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Det arbejder vi med lige nu

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- PROCESPLAN FOR FEMKANTEN

Aktuelle læringsområder og læringsmiljøer

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel, og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden.

Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse hele dagen og i alle aktiviteter både i børnenes egen leg, spontane aktiviteter, daglige rutiner og planlagte vokseninitierede aktiviteter.

Læringsområderne kan tage afsæt i et af læreplans-temaerne, men oftest vil et læringsområde indeholde mere end et tema. På de følgende sider beskriver vi hvilke læringsområder vi aktuelt arbejder med.

Vores planlagte vokseninitierede aktiviteter, tager udgangspunkt i aktuelle læringsområder som vi vurderer, at der er behov at fokusere særligt målrettet på. Det kan være en gruppe af børn (stor eller lille) som vi oplever har behov for at tilegne sig / øve sig på særlige kompetencer

Bemærk, at der således kan og vil være forskelle i, hvad de enkelte aldersgruppe arbejder med. Der vil ligeledes være forskel i, hvor længe perioderne vil vare, da vi sætter opnåelse af læringsmål, udviklingspotentiale samt børnenes interesser - før en given kalender dato. Der kan ligeledes være opstillede mål for mindre gruppe, hvis vi skønner at det er relevant at arbejde mere differentieret.

Vuggestuen

Børnehaven de 3-4 årige

Skolegruppen

Ovenstående punkter fremkommet ved bl.a. refleksion med og gennem modellen på næste side, samt procesplanerne, som bruges som pædagogiske arbejdsgrundlag.

De aktuelle læringspunkter kan altid ses på vores hjemmeside.

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Læring hele dagen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- DET ARBEJDER VI MED LIGE NU

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden.

Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse hele dagen og i alle aktiviteter både i børnenes egen leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner.

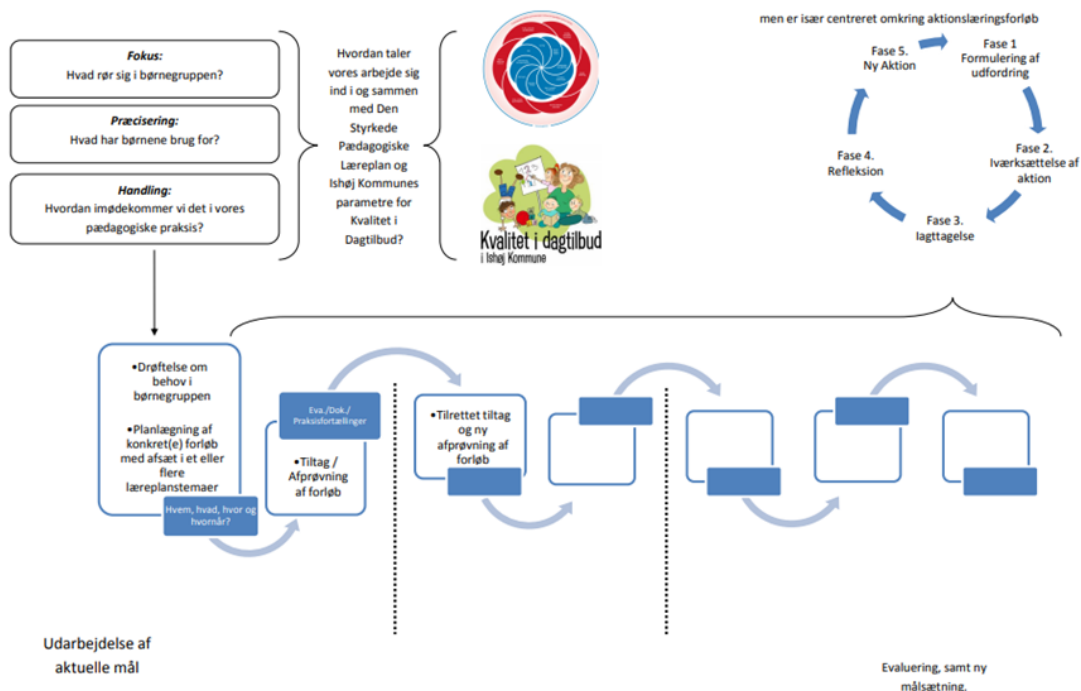
Det gør vi på en måde så at alle tilstedeværende børn kan deltage med succes, at læringen foregår på børnenes præmisser, at børnenes mødes positivt og individuelt og at alle børn har del i det gode læringsmiljø – også børn i udsatte positioner og børn der har det svært.

Det at være barn har en værdi i sig selv.

Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale.

Vi har fokus på, at drage omsorg for, stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres udvikling, læring, trivsel og dannelse. Hver dag og hele dagen.

Procesplan for Femkanten

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Det arbejder vi med lige nu

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Inddragelse af lokalsamfundet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Sådan arbejder Femkanten med Inddragelse af lokalsamfundet

Som tidligere beskrevet, ligger Femkanten placeret midt i Ishøjs største boligsociale område, Vejleåparken, i et lille butiksområde med alt hvad det indebærer. Vi benytter gerne de legepladser, som boligselskabet har opsat, for at få lidt anden påvirkning, end den vores egen kan byde på.

Vi benytter os gerne af, at vi ikke har langt til Sø og Strand. For børnehavens børn foregår det som oftest til fods, mens specielt vuggestuebørnene ofte benytter vores ladcykler til at nå de lidt længere liggende mål som Skovhytten, Havhytten eller Bredekærgård – alle faciliteter, der administreres af Ishøj Naturcenter, som vi har et godt samarbejde med.

Af kulturinstitutioner nævner vi specielt Ishøj Bibliotek, som benyttes aktivt. Både i forhold til besøg –men også i samarbejde omkring den nødvendige sprogingsats, som vi prioriterer højt. Det er derfor naturligt, at vi ofte går på biblioteket, når vi skal låne bøger, der understøtter arbejdet med de igangværende eller kommende temaer.

I perioder har vi i vuggestuen en musiklærer fra Ishøj Kulturskole, der kommer fast en gang om ugen for at understøtte og udvikle den musiske praksis.

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)

Om kvalitetsparametre

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- SÅDAN ARBEJDER FEMKANTEN MED KVALITETSPARAMETRENE

Kvalitet i dagtilbud

Ishøj Kommunes dagtilbud arbejder målrettet og systematisk med kvalitet i dagtilbud. Det gør vi fordi vi ved, at dagtilbud af høj kvalitet har en væsentlig betydning for, hvordan børn klarer sig senere i livet. Forskningen viser nemlig, at børn der har gået i et dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skolen, har færre adfærdsproblemer og generelt trives bedre. Forskningen viser, at effekten især er stor hos udsatte børn.

Sådan arbejder vi med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag

Kvalitetsparametre for 16 forskellige områder

Vores ramme for arbejdet med kvalitet er kvalitetsparametre for 16 centrale områder, som er udarbejdet af dagtilbuddene i fællesskab. Områderne er udvalgt på baggrund af viden fra forskning på området, som fortæller noget om hvilke elementer, der har særlig betydning for kvaliteten i dagtilbud, forstået som elementer der har betydning for børns udvikling på kort og/eller på langt sigt.

Kvalitetsparametrene er alle inspireret af national og international forskning, inspirationsmateriale udarbejdet af Danmarks evalueringsinstitut (EVA) for Børne- og Socialministeriet samt erfaring fra arbejdet med områderne.

- Det fysiske rum og pædagogiske materialer
- Personalets uddannelse, efteruddannelse og curriculum
- Planlægning af det pædagogiske arbejde
- Tværprofessionelt og Flerprofessionelt
- Samspil og relationer
- Pædagogiske læringsmiljøer
- Forældresamarbejde
- Børns deltagelse og indflydelse
- Pædagogiske rutiner
- Ledelse

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og Sprog
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab
- Krop, sanser og bevægelse

God kvalitet består både af strukturelle faktorer som fx normering, pladsforhold og personalets uddannelsesniveau, processuelle faktorer der knytter sig til dagtilbuddets pædagogiske praksis og kompetencer samt resultatfaktorer der handler om, hvad børnene får ud af, at gå i dagtilbud og knytter sig til personlige, sociale og kognitive kompetencer.

Temaerne i den pædagogiske læreplan er inkluderet i resultatfaktorerne.

I denne model er Ishøj Kommunes 16 kvalitetsparametre skitseret

Vend tilbage til følgende forsider

→ Sådan arbejder Femkanten med kvalitetsparametrene

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Femkantens arbejde med kvalitetsparametre

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- OM KVALITETSPARAMETRENE

Sådan arbejder Femkanten med kvalitetsparametrene

Ishøj Kommunes kvalitetsparametre er Femkantens retningsgivere, når der skal sikres høj pædagogisk kvalitet i dagtilbuddet. De svæver over det daglige arbejde som pejlemærker.

Vi inddrager kvalitetsparametrene i alle processer, både de processer, der forløber direkte med børnene og de processer, der står som forudsætning for vores pædagogiske arbejde med børnene. Det vil konkret sige, at de bruges som et planlægningsværktøj samt som en tjekliste.

Kvalitetsparametrene, både processuelle og de strukturelle, udgør sammen med vores mission/vision, det bærende arbejde med læreplanstemaerne. Vi ser, at de enkelte parametre, i vores optik, ikke kan stå alene/optræder isoleret, men altid optræder i spil med hinanden, og at vores planlægning derfor må bære præg af det.

Der ligger i Femkanten et arbejde med fremadrettet med at sikre, at kvalitetsparametrenes faglige indhold og retningsvisere kommer til at få grobund i personalet, således at der oparbejdes indsigt, forståelse og ejerskab af deres betydning i planlægning, udførelse, dokumentation og evaluering af det pædagogiske arbejde.

Sådan dokumenterer og evaluerer om vi lever op til kvalitetsparametrene

Dokumentation og evaluering finder sted på baggrund af de mål vi sætter, både for de enkelte kvalitetsparametre, men også for det spørgsmål, som gennemsyrrer vores praksis:

Hvad skal børnene lære? Hvor ved vi det fra? Og hvad skal vi lære, for at vi kan lære dem det?

Til dette benytter vi os af metoder som registreringer, observationer samt praksisfortællinger .

SE I ØVRIGT AFSNITTET OM DATA OG EVALUERING.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Om kvalitetsparametrene

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

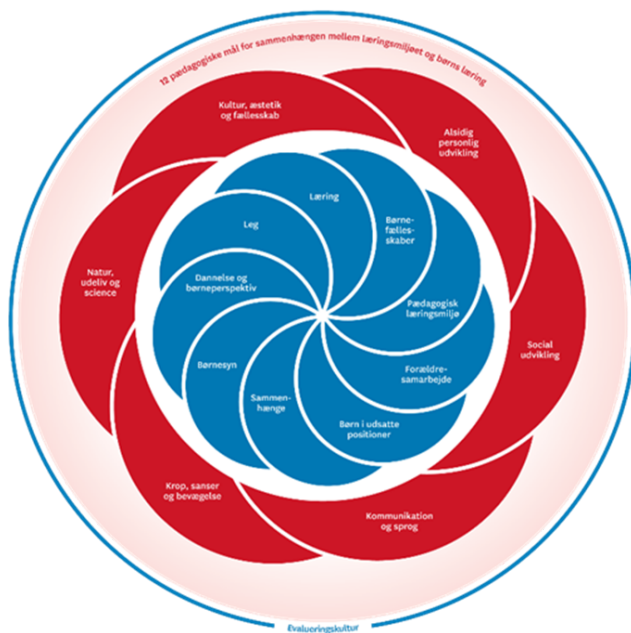

Om den styrkede pædagogiske Læreplan

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Sådan arbejder Femkanten med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.

Nedenstående to centrale dele er udgangspunktet, for udarbejdelsen af vores pædagogiske læreplan

- Et fælles nationalt pædagogisk grundlag
- Seks nationale læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring

I det følgende beskriver vi vores arbejde med læreplanen

- **ELEMENTERNE I DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG**
- **DE SEKS LÆREPLANSTEMAER**

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

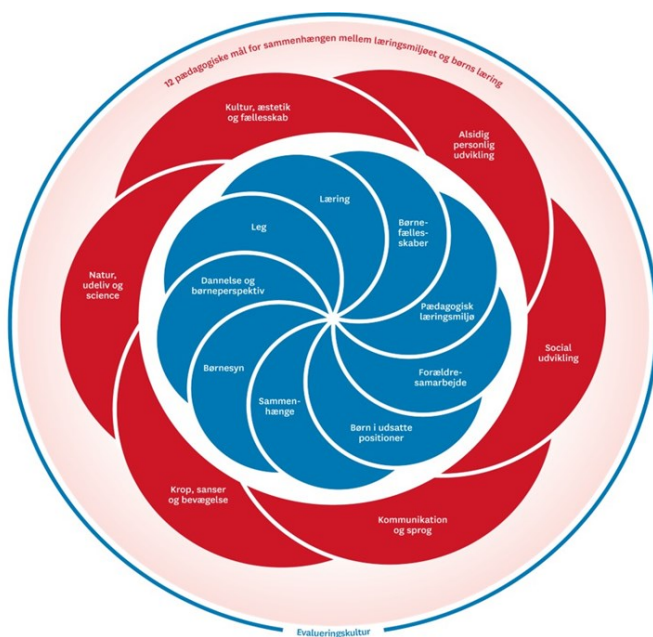
→ Femkantens hjemmeside

Elementer i den pædagogiske læreplan i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- Børnesyn → Dannelse og børneperspektiv → Leg og Læring → Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø → Forældresamarbejde → Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge

Nogle elementer i form af eksempelvis børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til sfo og skole kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre

- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Børnesyn, samspil og relationer i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Det at være barn har en værdi i sig selv.

Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år. Børnesynet i Ishøj Kommunes dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv.

Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale. Vi har fokus på, at drage omsorg for, stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Velfungerende samspil og relationer mellem børn og pædagogisk personale er afgørende for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forskningen viser, at det er den mest betydningsfulde enkeltfaktor i forhold til barnets sociale, følelsesmæssige og kognitive udvikling.

Vores kvalitetsparametre for samspil og relationer danner derfor for rammen om vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores pædagogiske læringsmiljøer.

Relationer af høj kvalitet tager udgangspunkt i barnets intention, behov, perspektiv og interesse, og er kendetegnet ved, at barnet føler sig set, forstået og inddraget i samspillet med det pædagogiske personale. Vi skal have viden om og være bevidste om egen virkning og at alle relationer, der udspiller sig mellem børn og pædagogisk personale, har betydning for barnet. Vi skal derfor være bevidste om den magt og de positioner, vi har og de positioner, som vi sætter børnene i. Vi skal reflektere over, om vi i vores tilgang og vores måde at kommunikere på, kommer til at udelukke nogle børn fra deltagelse.

Det betyder, at

- vi er bevidste om at sensitivitet, responsivitet og lydhørhed er afgørende i samspillet med børnene
- vores relation til børnene er præget af omsorg, følelsesmæssigt engagement, opmærksomhed, interesse, reflektivt nærvær, respekt og kritisk refleksion
- vi ved, at pædagogiske strategier er mest succesfulde, når vi etablerer gode relationer med børnene, der bygger på vedvarende fælles tænkning, som stimulerer og udvikler barnets evne til abstrakt tænkning og kritisk refleksion
- vi stiller åbne spørgsmål, og skaber ramme for ligeværdig dialog voksen og barn imellem
- vi er bevidste om, at en god relation der bygger på en tryk tilknytning, er forudsætningen for en god interaktion. Vi ved, at når vi i vores interaktion viser interesse, glæde og omsorg for en gruppe børn og reagerer sensitivt på hele børnegruppen, så styrker vi også relationen til det enkelte barn i gruppen og relationen børnene imellem
- vi arbejder bevidst med positionen som gatekeeper, der giver barnet mulighed for inddragelse og medindflydelse i interaktionen

- vi husker på, at jo mere det pædagogiske personale lykkes med at fordybe sig i interaktioner med børnene, desto roligere og mindre hektiske bliver både børn og voksne.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Dannelse og Børneperspektiv i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Vi medtænker dannelse, ligestilling og demokrati i vores daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur.

Vores kvalitetsparametre for børns deltagelse og indflydelse beskriver, hvordan dannelse og børneperspektiv kommer til udtryk i vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores læringsmiljøer.

Børns deltagelse og indflydelse er vigtig for børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse, og er med til at forme dem som borgere i et demokratisk samfund.

Det pædagogiske personale er indgangen til børns muligheder for deltagelse og dermed for deres adgang til udvikling, læring, trivsel og dannelse. Derfor er det pædagogiske personales børneperspektiv helt centralt. Vi skal være i stand til at se barnet, lytte til det, tale med det og forsøge at forstå, hvordan det enkelte barn opfatter de begivenheder, det er med i, samt de forhold det lever under, og de relationer det har til andre.

Det betyder, at

- Vi betragter børn som medborgere, der grundlæggende er eksperter i eget liv.
- Vi arbejder for alle børns optimale medvirken, og er samtidig bevidste om, at det ikke er det samme som, at børn skal medvirke i alle beslutninger, der vedrører dem.
- Vi organiserer den pædagogiske praksis i respekt for det enkelte barn og for fællesskabet og med fokus på samspil, medvirken og gensidig påvirkning i og af fællesskabet.
- Vi sikrer børnenes deltagermuligheder ved at afstemme læringsmiljøer efter barnets udviklingsniveau.
- Vi har fokus på børns forudsætninger for at påtage sig medbestemmelse og skaber rum for de børn, som ikke selv tager medbestemmelse på sig.
- Vi inviterer barnet til at være aktivt deltagende i demokratiske sammenhænge.
- Vi inddrager børnene i dagens gøremål, hvor de bliver værdsat hver især og i fællesskabet.
- Vi sikrer, at børnene ved, hvad der venter dem, og hvad der forventes af dem.
- Vi er nysgerrige på børns agenda og tager børns agenda i betragtning, når vi træffer beslutninger.
- Vi sikrer en vekselvirkning mellem børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter.
- Vi har fokus på, hvordan vi systematisk inddrager børnenes stemme i didaktikken (i mål, dokumentation, evalueringer, børneinterviews m.m.).

For os i Femkanten betyde ovenstående, at vores udgangspunkt i hverdagen tager afsæt i børnenes perspektiv. At vi mentalt og fysisk er "på gulvet", altså i børnehøjde, når vi sammen med dem er nysgerrige og undersøgende på det påtvungne sociale fællesskab, deres forældre har købt billet til. Kun på den måde finder vi ud af, hvad der optager dem lige nu, i læring, i legesituationer og i fællesskaberne.

Vend tilbage til følgende forsider:

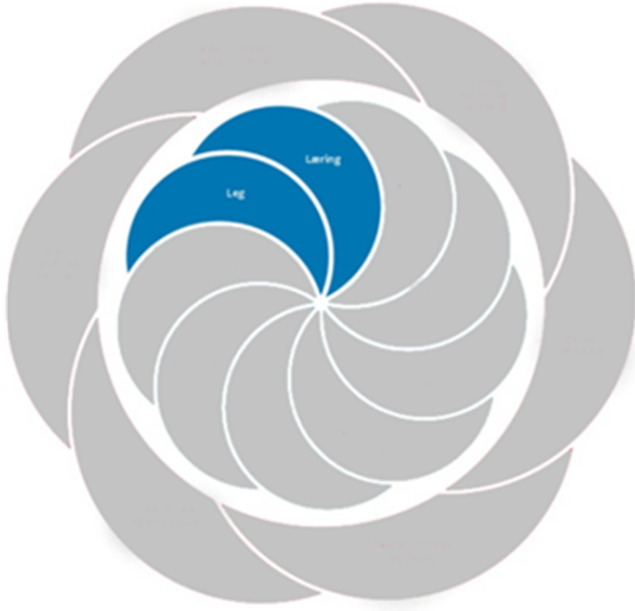
- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Leg og læring i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Legen har en værdi i sig selv og er en gennemgående del af Femkanten. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Vi er i Femkanten optaget af Helle-Marie Skovbjergs teori om legestemninger.

Her ses på Legemedier (redskab til leg, hvad bliver brugt til at lege med)

Legepraksis (legens handlinger, hvad sker der i legen) - Legepraksis er noget man gør og laver, i en gentagelig rytme

Legestemning (legens værensformer, hvilken leg bliver det til)

Udtrykt enkelt på formel kan det skrives: Legemedier+legepraksis=legestemning

Der findes fire stemningstyper:

Praksis: Glid à Stemning: Hengiven

Praksis: Skift à Stemning: Højspændt

Praksis: Fremvisen à Stemning: Opspændt

Praksis: Overskridelse à Stemning: Euforisk

Vi har fokus på, over tid, at samtlige 4 legestemninger finder sted i institutionen.

Overordnet skelner vi imellem vokseninitieret leg, børneinitieret leg og leg med voksenunderstøttelse.

Vokseninitieret leg er leg, der igangsættes med et pædagogisk formål. Der er gjort tanker omkring didaktik, hvilke børn, der deltager, deres deltagelsesmuligheder og læringspotentiale.

Børneinitieret leg er leg, der er igangsat af børn uden voksenindblanding. Den er styret af børnene, og der er ikke nødvendigvis et formål med legen – andet end at lege.

Leg med voksenunderstøttelse finder sted f.eks. under børneinitieret leg, og hvor det pædagogiske personale bliver inddraget i legen, enten via børnenes ønske, eller via den pædagogiske fornemmelse for at legen kunne profitere af pædagogisk deltagelse. Det kunne være for at understøtte en relation, som har brug for det, eller for at sikre, at legens præmisser overholdes. Voksenunderstøttende leg kan finde sted på sidelinjen eller via direkte deltagelse.

Når der er tale om vokseninitieret eller voksenunderstøttende leg, er den pædagogiske opgave at holde:

Fokus på børnenes/deltagernes referencer, både i forhold til legemedier, legepraksis og legestemning. Er der de ønskede remedier til rådighed? Hvem kan deltage? Og på hvilke vilkår?

Fokus på forskellige stemninger - ind og ud af stemninger. Hvordan kan vi få legen til at skifte fra en stemning til en anden – og skal vi? Hvordan gør vi?

Fokus på at få legen til at fortsætte. Hvad skal der til for at legen bliver kontinuerlig? Er det ok at lade remedier stå fremme over frokost? Til dagen efter? Kan legen fortsætte ved at inddrage andre børn?

Fokus på legens egenværdi. Legen har, som skrevet ind i dagtilbudsloven, har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen skal derfor have lov at fylde på linje med andre pædagogiske aktiviteter.

Fokus på børn i udsatte positioner. Bliver alle givet deltagelsesmuligheder? Hvordan understøtter vi børn med svagt sprog eller manglende sociale kompetencer?

Men en ting er teori, en anden er den daglige praksis.

I Femkanten har leg - og skal leg have en stor betydning. En del af vore børn befinder sig ikke i hjemmemiljøer, hvor det at lege sammen er gængs børnekultur. Samtidig oplever vi en stadig større del af vores børn, der nok er gode til at navigere på I-pads og mobiltelefoner, men savner grundlæggende forståelse for det at kunne lege sammen – at træde ind i fantasiens verden, at kunne bruge sin forestillingsevne, at kunne forhandle, og have fokus på andre end sig selv. Kombineret med en mangfoldigt sprogligt sammensat gruppe, er vi derfor uhyre bevidste om vores opgave som rollemodeller og døråbnere, om det så er i leg eller alle andre aspekter af den pædagogiske praksis. Vi er nødt til at gå forrest, og sikre at børnene i os har pædagoger, de kan iagttage og imitere, så de får plads og mulighed til at folde sig ud. På den måde er der både et stort stykke sprogligt, men også relationelt arbejde, der skabes i, og gennem, legen.

Det betyder også, som i ovenstående legeteori gerne skulle forklare, at vi er bevidste om vores ansvar i at sikre, at børnene kommer omkring forskellige lege – og legestemninger. At vi hele tiden er opmærksomme på, hvornår en leg kræver intervention, fastholdelse, deltagelse eller ny inspiration. Og ikke mindst vores egen position i legen, som styrende, deltagende eller blot observerende. Når vi er det, skaber vi de bedst mulige deltagelsesmuligheder for børnene.

Læring

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Det er vigtigt at pointere, at børnenes læring ikke er afgrænset til halvanden times pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted gennem hele dagen. Der finder læring sted i leg (som nævnt ovenfor), i garderobe og toiletsituationer, ved måltiderne og i den almindelige pædagogiske interaktion børn og voksne imellem. Vi skal som pædagogisk personale skabe et læringsmiljø, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Det er vigtigt at holde for øje, at læring i dagtilbud er meget mere end fx tilegnelse af kulturelle værdier, kundskaber, færdigheder og handlemønstre. I Femkanten betyder det, at vi prioriterer det at have en social forståelse og være en god kammerat lige så højt som eksempelvis at kunne tælle til 10. Vi er af den overbevisning, at det at være en social kompetent medborger skaber et godt fundament for at kunne indgå i større læringsfællesskaber.

Vi ved fra forskning, at børns læring fremmes af at turde begå fejl, famle og slippe fantasien løs. Det betyder, vi som pædagogiske personale skal skabe et alsidigt, inddragende og trygt læringsmiljø, der fremmer sådanne eksperimenterende kompetencer samt lyst til at lære og opleve mere – også efter dagtilbudstiden. Vi ser børn som aktive medskabere af egen læring og udvikling, og inviterer dem derfor med til at være aktivt deltagende. Vi vægter deres bidrag højt, og tilrettelægger gerne en pædagogisk hverdag med udgangspunkt i hvad børnenes spor peger i retning af. Det gør også, at en planlagt aktivitet kan ændres, fordi vi fornemmer at børnenes interesse har rykket sig. Vi ved, at børnenes læringspotentiale og motivation er større, i jo højere grad de har egen indflydelse på aktiviteter. Samtidig er det med til at skabe en begyndelse forståelse for demokratiske processer. Vi finder vigtigt, at børn føler sig set, hørt og forstået – og oplever, at de har indflydelse på egen hverdag og dermed læring.

Det gør vi i Femkanten ved at:

- Løbende justere mål for børnenes læring, bl.a ved flere gange årligt at se hvor barnet er i sin udvikling – i samarbejde med forældrene.
- Være opmærksomme på nærmeste udviklingszone, og stilladsere platforme hertil.

- Stille dem udfordringer, som de kan finde innovative og kreative løsninger på.
- Lade dem eksperimentere med materialer og gøre opdagelser.
- Undgå at komme med svar, men fremme lysten til at tænke selv. Bl.a. ved at undgå at stille for mange ja/nej spørgsmål i dialogen, men stille spørgsmål som giver barnet mulighed for at undre sig og selv at sætte ord på.
- Være åbne overfor børnenes spor og turde træde ud af en planlagt kontekst.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Børnefællesskaber i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Vi arbejder for, at alle børn og unge har en plads i et fællesskab. Vi tror på, at betydningsfulde og positive fællesskaber er afgørende for trivsel.

Det er afgørende, at børn og unge oplever, at de fællesskaber, de er en del af, er inkluderende. Det betyder, at der skal være plads til mangfoldighed og forskellighed under hensyn til den enkeltes trivsel.

Uanset social og kulturel baggrund, samt individuelle forudsætninger, skal børn og unge føle, at de er en del af et fællesskab, hvor de har medansvar og ret til indflydelse. I fællesskabet kan børnene finde samhørighed og lære at tage ansvar og drage omsorg for hinandens trivsel. Fællesskabet giver tryghed, så hvert enkelt individ får lyst og mod til at udfolde sig.

Leg og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, og alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. Der skal være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er vores opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab.

Der arbejdes med forskellige børnefællesskaber i Femkanten. Nogle er strukturelt betinget, hvilket skyldes både vores organisering og børnenes alder. Vi har fællesskaber, der er målsat, og på den måde igangsat ud fra pædagogiske overvejelser i forhold til udvikling, læring, trivsel og dannelse. Og vi har fællesskaber, der opstår, igangsættes og vedligeholdes af børnene selv. Uagtet om det er den ene eller anden for form fællesskab, børnene deltager i, så er det afgørende for dem, at de oplever, at de har betydning for hinanden, at de har mulighed for at være bidragende, og kan gøre deres indflydelse gældende. I de læringsmiljøer/læringsfællesskaber vi tilbyder, lægger vi derfor grundige overvejelser i, hvordan grupperne sammensættes. Vi kigger derfor ind i både relationer, som skal styrkes eller nedprioriteres i perioder, på udviklingszoner, sprog, og generel udvikling, når vi tilrettelægger læringsmiljøer.

Et opmærksomhedspunkt, vi ofte dvæler ved, er børn, der har svært ved at komme ind i eller vedblive i fællesskaber. Vi oplever med jævne mellemrum, at nogle børn skal støttes i enten at finde ind i et fællesskab, at kunne vedblive i fællesskabet, eller at kunne udvide fællesskabet med andre børn. At alle børn har brug for at være en del af fællesskaber er grundlæggende for trivsel og udvikling. Det er derfor essentielt, at uagtet børnenes forskellige forudsætninger for at være en del af fællesskaberne, så har de behov for at føle og opleve, at de hører til. Vi holder således fokus på fællesskabernes dynamikker, i hvilken retning de udvikler sig, og om der skal interveneres pædagogisk. Vi har et ekstra opmærksomhedspunkt på de narrative, der kan skabes i de børneskabte fællesskaber, og som kan virke ekskluderende og selvforstærkende.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Pædagogisk læringsmiljø i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i vores arbejde med den pædagogiske læreplan. Læringsmiljøet i Femkanten består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som dagtilbuddet giver børnene.

Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Et godt læringsmiljø bygger på et samspil mellem strukturer og processer og tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammen-sætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Vores kvalitetsparametre for pædagogiske læringsmiljøer og pædagogiske rutiner danner rammen for etablering af pædagogiske læringsmiljøer i Femkanten. Børn er altid i læring. Læringsmiljøet er hele dagen – i de daglige rutiner under frokosten, i garderoben, i de planlagte aktiviteter og i legen.

Vores læringsmiljø består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som Femkanten skaber for børnene. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne rammesættes, organiseres og tilrettelægges. Et godt læringsmiljø bygger på et samspil mellem strukturer og processer, derfor har vi fokus på begge dele

Processer i det gode læringsmiljø

- Vi skaber læringsmiljøer med udgangspunkt i Zonen for Nærmeste Udvikling.
- Didaktiske overvejelser og pædagogiske begrundelser er vores grundlag for tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø.
- Vi skaber en vekselvirkning mellem vokseninitierede og børneinitierede aktiviteter.
- Vi er bevidste om og arbejder med relationen og samspillet mellem børnene og det pædagogiske personale, børnene imellem og personalet imellem.
- Vi reflekterer over egen og hinandens positionering, og hvornår vi skal gå bagved, ved siden af og foran.
- Vi er nærværende og nysgerrige over for børnenes perspektiver.
- Vi sikrer en vedvarende fokuseret fællestækning.
- Børn lærer det de har adgang til, derfor er en forudsætning for, at børn lærer det, de har brug for, at det pædagogiske personale tager ansvar for børns muligheder for deltagelse og læring. Pædagoger er gatekeepers for børnenes læring.
- Vi inddrager forældrene i deres barns læring, i barnets fremskridt og beslutninger om barnets læring.

Strukturer i det gode læringsmiljø

Vi er opmærksomme på de strukturelle faktorerens betydning for det pædagogiske læringsmiljø som fx:

- Personalets uddannelse og kompetencer

- Opdeling af børnene i meningsfulde grupper og læringsfællesskaber
- Den fysiske indretning, pædagogiske materialer og redskaber Personalets organisering

Læringsmiljø og pædagogiske rutiner

Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster, de indgår i i løbet af dagen, således også i de pædagogiske rutiner, der udgør skelettet i dagligdagen. Derfor er det vigtigt at sikre en velbegrunderet pædagogik, der skaber mulighed for, at barnet kan tage vare på sig selv, sin egen sundhed og sit eget liv på sigt.

Motorik, opmærksomhed, koordinering, handleevne, hjælpsomhed, selvhjulpethed, sprog, omverdensforståelse og mere til bliver øvet, når vi man fx dækker bord, tager strømper af, vasker hænder, spiser sammen og skal puttes. Sagt med Søren Smidts ord; læring ligger i lommen på flyverdragten.

Derfor tænker vi arbejdet med den pædagogiske læreplan ind i hverdagsrutinerne. Vores pædagogiske rutiner organiseres, gennemføres og praktiseres så de indeholder et indbygget lærings- og udviklingspotentiale.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Forældresamarbejde i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Børns trivsel er voksnes ansvar. Forældrene har det primære ansvar for deres barns opvækst, og som professionelle vægter vi forældresamarbejdet højt. Vi inddrager og lytter til forældrene i vigtige initiativer og beslutninger, der vedrører deres børns hverdag.

Vores kvalitetsparametre for forældreinddragelse og -samarbejde danner grundlaget for forældresamarbejdet i Femkanten og drøftes løbende med vores forældrebestyrelse.

Den læring, som finder sted i hjemmet spiller en stor rolle for barnets senere udvikling. Barnets læring er derfor afhængig af et godt samspil mellem forældre og daginstitution.

Jo bedre og mere meningsfuldt samarbejdet er mellem forældre og det pædagogiske personale, jo flere positive følelser og større trykthed oplever barnet.

Dagtilbuddene i Ishøj Kommune har derfor fokus på, hvordan dagtilbud og forældre i samarbejde skaber rammerne for den bedste trivsel, læring, udvikling og dannelse for barnet og børnegruppen.

Det betyder, at:

- vi møder forældre med åbenhed, tillid og respekt, og prioriterer forældresamarbejdet som en del af dagtilbuddets kerneopgave
- vi tager ansvar for at skabe rammerne for en tillidsfuld relation mellem dagtilbud og familie på en måde, så alle forældre og børn føler sig velkomne
- forældrene har det primære ansvar for deres barns opvækst. Forældrenes viden og fortælling om deres barn er en central forudsætning for dagtilbuddets arbejde, og vi taler med forældre om deres betydning for barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse
- vi lægger vægt på, at barnet oplever et godt samspil mellem hjemmet og dagtilbuddet
- vi er bevidste om, at forældre er forskellige og har forskellig baggrund, ønsker, behov og ressourcer, og derfor skal det pædagogiske personale kunne arbejde differentieret i forældresamarbejdet
- vi involverer forældrene aktivt i deres barns læring, udvikling, trivsel og dannelse i dagtilbuddet, og vi hjælper og giver forældrene ideer til, hvordan de kan arbejde videre i samme spor derhjemme
- vi er tydelige om, og indgår i en dialog med forældrene om gensidige forventninger
- vi tager ansvar for, at forældrene har kendskab til, og er fortrolige med, dagtilbuddets hverdag og virke, og vi er i daglig dialog med forældrene om deres barn
- vi understøtter forældrenes medansvar for, at alle børn trives og indgår i et eller flere fællesskaber
- vi tager ansvar for at formidle den pædagogiske begrundelse for, hvorfor vi gør, som vi gør med udgangspunkt i det enkelte barn, børnegruppen, Den pædagogiske læreplan og kvalitetsparametrene for dagtilbud i Ishøj Kommune

- vi anvender den digitale platform i vores information til og i dialog med forældrene. Den digitale information kan ikke stå alene, men er et supplement til den øvrige dialog med forældrene

Vend tilbage til følgende forsider:

- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Børn i udsatte positioner i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden.

Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Sammenhænge i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Sammenhænge skal i vores optik forstås bredt. Et barns institutionsliv er præget af skift mellem forskellige arenaer, som hver især har indflydelse på barnets udvikling, læring, trivsel og dannelse. For at sikre at barnet så vidt muligt navigerer og føler sig trygt i de arenaer, vi har indflydelse på, arbejder vi med overgange og sammenhænge, både internt og eksternt.

Opstart.

Når børnene begynder hos os, begynder barnets familie ligeledes hos os. Det er vigtigt for os, for at sikre en god sammenhæng mellem hjem og institution, at samarbejdet mellem familie og os hviler på et trygt fundament. Derfor begynder samarbejdet med et indledende møde, mellem personalet og familien, hvor vi sikrer at viden omkring barnet bibringes os i, således at vi er i stand til at skabe så trygge rammer som muligt ved opstart. Er der brug for overgangsobjekter fra hjemmet, er det her vi drøfter det. Det kan være en sutteklud, en bamse eller lignende, der skaber tryghed og genkendelighed for børnene. Hvis forældrene er usikre på spise-, sovemønstre eller har andre bekymringer, inviterer vi gerne sundsplejersken med til mødet.

Fra vuggestue til børnehave.

Internt sker det væsentligste skift, når barnet skifter fra vuggestue til børnehave. Hverdagen for vuggestuebarnet er temmelig forskellig fra børnehavebarnets. Vi prøver derfor at sikre sammenhængen i hverdagens pædagogiske tilgang, når overgangen fra vuggestue til børnehaven står for døren. Det handler om fælles rutiner som samlingen, tilgangen til barnet eller fælles lege i begge ender af huset. Over en periode på ca 14 dage besøger vuggestuebarnet drypvis sin kommende stue i børnehaven, i selskab med en kendt og tryk voksen. Her introduceres barnet for nye bekendtskaber, så vi sikrer en så flydende og tryk overgang som muligt. Vi er i høj grad bevidste om, at nogle børn kan have behov for kortere eller længerevarende overgange, hvilket vi prøver at tilgodese. Drøftelserne omkring dette finder bl.a. sted på et formaliseret møde, hvor både det afgivende vuggestue personale, det modtagende børnehavepersonale samt forældrene deltager. På denne måde sikre vi en pædagogisk opmærksomhed på, hvor barnet er i sin udvikling. Til det benytter vi gerne dialogprofilen fra Hjernen & Hjertet som udgangspunkt for samtalen. En samtale, der gerne derudover sætte fokus på trykhedsbehov og kommende udviklingspunkter.

Nogle børn har behov for at komme tilbage og hilse i vuggestue, når børnehavelivet måske kan virke utryk eller uoverskueligt i en periode efter skiftet – og det må man gerne. Det er vigtigt for os at signalere, at den tryk base, som barnet kender og har forladt, stadig er tilgængelig, hvis behovet melder sig.

På vej til skole

Byrådet i Ishøj Kommune har udarbejdet retningslinjer for samarbejdet om børns overgange fra dagtilbud og sfo/skole, og arbejdet med de kommende skolebørn er ligeledes et fokuspunkt i dagtilbudsloven. I Femkanten arbejder vi derfor målrettet med at forberede børnene til at skulle i skole. Det målrettede skoleforberedende arbejde starter første april året før børnene starter i sfo. I vores skoleforberedende arbejde.

Vi opstarter arbejdet med at udarbejde dialogprofiler i Hjernen og Hjertet i maj for den kommende skolegruppe, for at kunne måle progression – men også for at se, hvilke indsatsområder, der skal udvikles og arbejdes med,

både på individplan og gruppeorienteret.. Det vil betyde, at personalet vil have en væsentlig større mulighed for at arbejde kontinuerligt, og løbende justere praksis, bl.a ved forstærket brug af notedelen. Vi ser personalets noter, som en måde at til at kvalificere synet på barnet samt være brobyggende i forhold til overgangssamarbejdet til den kommende skole/sfo. Vi har dog for øje også at høre børnene, hvad de selv mener er vigtigt for dem at lære – inden de skal i skole. Vi skal derfor have gennemført nogle børneinterviews. Formen for disse er endnu ikke fastlagt.

Der vil herefter ske en løbende evaluering af målene henover tiden mod skolestart, da progressionen samt det emergerende kan have indflydelse på det målfastsatte.

Som udgangspunkt gør vores fysiske placering i Vejleåparken, at vores distriktsskole er Strandgårdskolen. De senere år har vi dog oplevet, at vores kommende skolestartere har skolestart på 3 øvrige folkeskoler i kommunen, samt enkelte privatskoler, inden- og udenbys. Det besværliggør det tætte, og ganske velfungerende samarbejde vi har (og har haft) med Strandgårdsskolen, fordi en stor del af de overgangsaktiviteter, vi har deltaget i og samarbejdet om, desværre ikke længere er meningsgivende for en stor del af vores kommende skolebørn – og vi derfor er i løbende refleksion over, hvordan vi skaber den bedst mulige sammenhæng mellem os og den kommende skoleverden.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Femkantens arbejde med det nationale pædagogiske grundlag

- Pædagogisk læreplan for Femkanten

- Femkantens hjemmeside

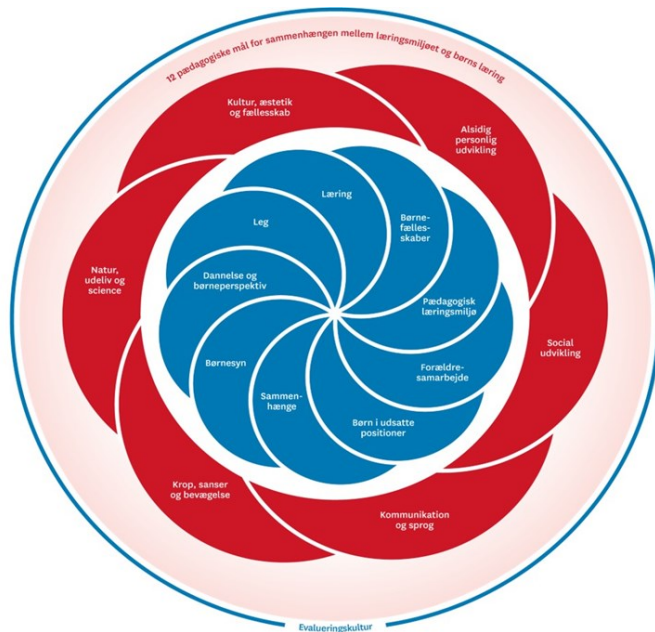

Temaer i den pædagogiske læreplan

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Sådan arbejder Femkanten med de seks læreplanstemaer

- Alsidig personlig udvikling → Social udvikling → Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse → Natur, udeliv og science → Kultur, æstetik og fællesskab

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer og de nationale pædagogiske mål:

På de følgende sider beskriver vi vores arbejde med de seks læreplanstemaer og hvordan vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø inden for og på tværs af temaerne på en måde så læringsmiljøet understøtter børnenes brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse.

Indledning

Med det faktum, at læring finder - og skal finde sted hele dagen, arbejder vi i Femkanten med alle 6 læreplanstemaer, men vægtningen af dem i praksis afhænger af kontekst og mål. Vi ser ikke temaerne som enkeltstående, men oftest tæt forbundne, og bruger dem som indflyvning til etablering af lige præcis de læringsmiljøer og fællesskaber, som vores observationer af børnegruppen viser os, at vi skal arbejde med. Det faktum, at børnene kontinuerligt er forskellige steder i deres udvikling og interesser, gør at der oftest optræder flere temaer i vores læringsmiljøer. Men både temaer samt konkret indhold og målsætning må nødvendigvis justeres løbende, alt efter hvilken gruppe børn, der arbejdes med.

For os handler det hele tiden at turde udfordre børnene, at stilladsere miljøer som peger ind i deres næste udviklingszoner og -potentialer, og derfor kommer temaerne oftest ikke til at stå alene, men kan hver især fylde mere eller mindre. Hvad der kommer til at fylde mest, beror dels på hvad børnene udviser interesse for, og hvad vi ud fra et fagligt synspunkt skønner relevant. Det handler til dels om vores observationer, og dels om læringsmålsætning - både i forhold til generel udvikling, men også i forhold til den verden, der venter, når institutionstiden er forbi.

Det er som udgangspunkt stuerne selv, der vurderer og opstiller læringsmål for børnene, og dermed tager ansvar for at tilrettelægge meningsfulde læringsmiljøer. Det foregår ud fra devisen: Hvad skal børnene lære? Hvor ved vi det fra? Og hvad skal vi lære, for at vi kan lære børnene det?

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Alsidig personlig udvikling i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Femkantens arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for alsidig personlig udvikling.

Alsidig personlig udvikling handler i høj grad om, at børn opbygger og udvikler deres selvfølelse og tør udfolde sig selv. Det er i samspil med omgivelserne, at børn udvikler deres personlighed.

Derfor er det sociale fællesskab af afgørende betydning, fordi børn har brug for at lære at tackle de forskellige situationer og følelser, der opstår i fællesskabet. Børn spejler sig i andre børn og voksne og trives bedst i en omverden, der er anerkendende og medlevende.

Et barn skal opleve sig selv som et unikt menneske fyldt med muligheder, succesoplevelser og med betydning for andre, og det skal det pædagogiske personale skabe rammerne for.

Det betyder, at:

- vi sikrer, at alle børn har stabile og trygge voksenrelationer som ved, at nuet i barnets liv har egen betydning
- vi giver barnet fysisk og emotionel omsorg, er sensitive over for barnets udtryk og behov, er interesseret i at lære det at kende som person og støtter det i at følge dets interesser
- vi skaber trygge og udfordrende hverdagsrammer, der giver børnene mulighed for at udforske sig selv, deres medmennesker og deres omverden
- vi responderer med interesse, anerkendelse og tilpasser udfordringer, der giver børnene oplevelsen af at have betydning og høre til. Herigennem får børnene mulighed for at udforske deres egne følelser og grænser samt øve sig i at sige til og fra og på samme tid opnå større selvforståelse
- vi sikrer et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem, der er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed
- vi engagerer os i og møder barnet som den person det er, og vi anerkender barnets ret til blot at være, og at barnet har en værdi i sig selv – som det er
- vi etablerer læringsmiljøer, der gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter bidrager til, at børnene gør sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, som giver dem et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler børnenes dannelse og livsduelighed
- vi støtter barnet i at stole på sig selv, turde prøve nye ting, have tålmodighed til at øve sig og evne til at håndtere modgang og udfordringer

- vi støtter barnet i at udtrykke hvad de vil, i at kunne prioritere og træffe valg
- vi hjælper børnene med at genkende egne følelser og øve sig i at regulere og håndtere dem.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Social udvikling i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Femkantens arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for social udvikling. Læreplanstemaerne Alsidig personlig udvikling og Social udvikling hænger tæt sammen, fordi den personlige udvikling netop sker i samspillet med og i relation til andre. De to lærerplanstemaer griber derfor ind i hinanden.

Sociale kompetencer handler om, at børn kan indgå i positive relationer med andre børn og voksne. Relationer til andre er en grundlæggende forudsætning for, at børn lærer og udvikler sig optimalt. Forskningen viser, at socialt kompetente børn klarer sig godt i skolen og i deres videre livsforløb.

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Når børn er orienteret mod andre børn og bliver støttet i at opbygge og indgå i relationer, bliver børnefællesskaberne af vital betydning for deres læring.

Med afsæt i forskningen er der særligt tre læringsområder, som vi lægger vægt på at arbejde med for at understøtte børns udvikling af sociale kompetencer: Empati, tilknytning, sociale færdigheder og handlen.

Det betyder, at:

- vi skaber rammer for sociale fællesskaber, hvor børnene er trygge og oplever at høre til, og hvor de har mulighed for social udvikling gennem leg, venskaber og fordybelse
- vi arbejder målrettet og bevidst med børnefællesskaber og relationer mellem børnene, og vi er opmærksom på de enkelte børns positionsmuligheder, erfaringer og behov i fællesskabet
- vi er bevidste om, at børn der er mindre socialt kompetente kan lære af mere socialt kompetente børn, og at aktiviteter som er styret af voksne, giver børn, som er placeret i periferien af børnefællesskaberne, mulighed for at deltage i nye fællesskaber
- vi benævner og italesætter børnenes behov og sociale handlinger, og vi understøtter at børnene
- giver udtryk for deres følelser og behov
- gradvist lærer at forstå andres følelser og behov
- lærer at respektere forskellighed
- lærer at sætte grænser for sig selv og andre og at sige til og fra
- vi sikrer, at alle børn har mindst en tæt voksenrelation

- vi etablerer rammer, der sikrer plads til at børnene kan veksle mellem individuel fordybelse
- og nærhed og fællesskaber om leg og læring
- vi skaber mulighed for, at børnene kan lege både parallel-lege, rollelege og sociale lege
- vi er bevidste om at etablere rammer for demokratisk dannelse, hvor børnene samarbejder om opgaver, lærer at håndtere konflikter, løse problemer og vise respekt for forskellighed og forstå at handle i forhold til andres rettigheder.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Kommunikation og sprog i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Femkantens arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for kommunikation og sprog.

Et komplekst og nuanceret sprog er afgørende for børns udvikling og dannelse, idet sprog giver børn mulighed for at ytre sig om tanker, følelser, behov og viden om verden. Sprog er adgang til at begrebsliggøre og forstå sig selv, og det er et væsentligt grundlag for, at barnet gradvist kan udvikle refleksionsevne samt kognitive og analytiske kompetencer. Derfor er det vigtigt, at dagtilbuddene i Ishøj Kommune leverer pædagogisk arbejde med kommunikation og sprog af høj kvalitet.

Det betyder, at:

- vi har fokus på kommunikation og sprog i dets mangfoldige udtryksformer: Kropssprog, talesprog, skriftsprog, symbolsprog, rim og remser, billedsprog, fagudtryk og begreber, læsning og IT og medier
- i er fagligt bevidste om teorien bag den interaktionistiske tilgang til arbejdet med sprog, sprogforståelse og tidlig literacy
- vi har viden om, og anvender, understøttende sprogstrategier
- vi har viden om børns sproglige udvikling og arbejder ud fra Zonen for Nærmeste Udvikling
- vi er sproglige rollemodeller hele tiden, hele dagen og i alle aktiviteter
- vi er fagligt bevidste om, hvornår vi anvender udvekslingstonen i samtale og dialog med børnene, og hvornår vi anvender undervisningstonen
- vi udviser indlevelse, nysgerrighed og lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optaget af
- vi skaber gode, tydelige og fysiske sprog miljøer
- vi inddrager forældrene i arbejdet med deres barns sproglige udvikling
- vi er tydelige og konkrete i vores forventninger til forældrene om deres rolle og opgave i arbejdet med deres barns sproglige udvikling
- vi holder os fagligt opdateret om den nyeste forskning om børns sproglige udvikling, herunder viden om flersprogethed
- vi er opmærksomme på, at kropssprog fylder 80 % og talesprog fylder 20 % i vores kommunikation med børn.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Krop, sanser og bevægelse i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Femkantens arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for krop, sanser og bevægelse.

Børn mærker, erfarer og forholder sig til verden gennem kroppen. Både ro og bevægelse er grundlæggende for et barns fysiske og psykiske trivsel. Børn begriber og forstår verden gennem kroppen og sanserne.

Krop, sanser og bevægelse er børns direkte adgang til at få konkrete erfaringer og viden om følelsesmæssige og sociale processer. Herigennem tilegner de sig erfaring om kommunikation og relationsdannelse. Pædagogiske læringsmiljøer der understøtter bevægelse er med til at udvikle børns motorik, psykosociale sundhed, kognition og sociale kompetencer.

For at kroppen kan fungere optimalt, er sund mad og gode madvaner grundlæggende. Forskning viser, at arbejde med en måltidspædagogisk tilgang i daginstitutionen er med til at danne grundlæggende gode og sunde madvaner hos børnene. Samtidig er måltidet et sansemæssigt læringsrum, hvor børn kan danne deres egen smag.

Det betyder, at:

- vi arbejder bevidst med at børns motoriske udvikling sker i forskellige tempi
- vi etablerer pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter og stimulerer de tre motoriske grundsanser: Den taktile sans, den vestibulære sans og muskel-led sansen
- vi støtter og motiverer børnene til at være modige, udfordre, eksperimentere og sanse
- vi bevæger os og leger sammen med børnene
- vi sikrer, at børnene møder bevægelse med forskellige lege, strukturer, regler og indhold, som giver forskellige kropserfaringer
- vi er opmærksomme på, at børn har brug for vejledning til at bruge og passe på kroppen
- vi skaber bevægelsesfællesskaber, der udvikler barnets mestring af kropslige og sanselige indtryk og udtryk og styrker deres evne til at aflæse og forstå andre børns og voksnes gestik, mimik og kropslige udtryk
- vi skaber plads til børnenes kropslige "væren" og "gøren"
- vi sikrer, at børnene præsenteres for og får kendskab til sund og ernæringsrigtig mad og er bevidste om måltidet som pædagogisk læringsmiljø

- vi skaber rammerne for, at børnene oplever madmod og madglæde
- vi etablerer rutiner og arbejdsgange, hvor måltidet indgår som både et voksen- og barneinitieret læringsmiljø.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Natur, udeliv og science i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Femkantens arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for natur, udeliv og science.

Læreplanstemaet handler om, hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan understøtte, at barnet eksperimenterer og gør sig de første erfaringer med matematisk opmærksomhed og naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Desuden skal det understøtte, at barnet arbejder med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Fra forskning ved vi, at matematisk og naturvidenskabelig forståelse i 0-6 års alderen har betydning for børns muligheder for at udfolde deres potentialer i hele livet. Børn fødes med en særlig fornemmelse for matematik. Uden at kunne tælle, tegne eller gå, kan barnet fornemme forskellen på få og mange, på stor og lille, og på hurtig og langsom og fornemme rummet og sin egen væren i det.

Barnets matematiske forståelse som 4-årig er afgørende for, hvordan barnet klarer sig som 12-årig. Vi har en særlig rolle i forhold til at iscenesætte, facilitere og orkestrere børns aktiviteter, så de kan udvikle matematisk og naturvidenskabelig opmærksomhed.

Det betyder, at:

- vi tilbyder et læringsmiljø ude og inde, hvor børn sammen med det pædagogiske personale opstiller hypoteser, er undersøgende, udfordrende, undrende, eksperimenterende, nysgerrige og modige
- vi griber de naturvidenskabelige og matematiske "gyldne øjeblikke" i dagtilbuddets hverdag
- vi støtter børnenes egen tankevirksomhed, kreativitet og kommunikation ved at undre os sammen med dem og stille spørgsmål, der leder refleksionen videre
- vi er særligt bevidste om at inddrage teknologiske redskaber i vores læringsmiljøer, og vi arbejder systematisk med de seks og ligeværdige fagområder inden for matematik: tælle, lokalisere, måle, designe former og mønstre, forklare og argumentere, lege og spille
- vi præsenterer børnene for naturvidenskabelige og matematiske rollemodeller i nærmiljøet
- vi er bevidste om, at vi har et særligt behov for at udvikle vores viden og kompetencer og øve os på arbejdet med området
- vi sikrer, at børn har mulighed for at opleve udelivets mange muligheder, både det uden for vinduet, på legepladsen, strand, skov, søer og åer m.m.

- vi har fokus på, om børnene udvikler matematiske og naturfaglige begreber og anvender dem i deres sprog og kommunikation.

Vend tilbage til følgende forsider:

- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Femkanten
- Femkantens hjemmeside

Kultur, æstetik og fællesskab i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Femkantens arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for kultur, æstetik og fællesskab.

Kultur giver mulighed for at udvikle børnenes kreative evner og færdigheder og styrke deres personlige udvikling. Deltagelse i et aktivt kulturliv ruster børnene til at forholde sig til sig selv, vores tid, samfund og historie på nye måder. Denne refleksion og dannelse sker gennem oplevelser og fællesskaber, som kultur er med til at skabe.

Kultur skaber reaktioner og relationer i og mellem mennesker. Ved at arbejde pædagogisk med æstetik og kultur skabes mulighed for at opbygge kulturel kapital.

Kultur er en kunstnerisk skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, det er de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivets arenaer. Gennem kultur møder børn nye sider af sig selv. De får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres verden på nye måder.

Kultur og æstetik er både indtryk og udtryk.

Indtryk handler om børnenes egne fortolkninger af kulturelle og æstetiske oplevelser sammenholdt med muligheden for at spejle og dele deres livserfaringer, drømme og tanker med andre.

Udtryk handler om børnenes egen skabende og eksperimenterende praksis, hvor nysgerrighed, sansning, leg og fantasi inviterer til ny viden og læring. Indtryk og udtryk udvikler børnenes indsigt og udsyn på tværs af verdener.

Det betyder, at:

- vi giver børn mulighed for at udtrykke sig æstetisk og kulturelt gennem en skabende, eksperimenterende og legende praksis
- vi er bevidste om at styrke børns fantasi, kreativitet og æstetiske kompetencer og livsglæde
- vi skaber nuancerede sanseoplevelser, som kvalificerer børnenes evne til at forstå og fortolke sig selv og sin omverden
- vi skaber mulighed for, at børn får erfaring med at bruge IT som et værktøj, som er knyttet til barnets mulighed for at udtrykke sig
- vi møder børnene med en differentieret pædagogisk praksis, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i de æstetiske fællesskaber som aktiv del af beslutningsprocesserne

- vi opstiller læringsmiljøer, der understøtter børnenes forståelse og respekt for egne og andres værdier, kulturelle baggrunde og traditioner
- vi understøtter børnene i at udvikle evner, så de kan blive både skabende og producerende og navigere i samfundet på etisk forsvarlige måder i forhold til sig selv og andre
- vi gennem fællesskaber giver børnene mulighed for at tilegne sig forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ [Temaer i den pædagogiske læreplan](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)

Faglig ledelse i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Sådan arbejder Femkantens ledelse med at understøtte og følge op på arbejdet med vores pædagogiske læreplan og kvalitetsparametrene

Lederens ansvar

Det er lederens ansvar, at den pædagogiske læreplan bliver udarbejdet, og at det pædagogiske arbejde med børns læring afspejler og udøves i overensstemmelse med den retning og de pædagogiske refleksioner, der fremgår af vores læreplan.

Det er lederens ansvar at sikre, at læreplanen ikke bliver et stykke papir, der ligger i skuffen, men at det daglige pædagogiske arbejde med pædagogiske læringsmiljøer og børns læring gennem hele dagen afspejler og udøves i overensstemmelse med den retning og de pædagogiske refleksioner, der fremgår af læreplanen.

Vores pædagogiske læreplan fungerer som et pejlemærke for det pædagogiske personale i udøvelsen af det daglige pædagogiske arbejde i Femkanten.

God faglig ledelse er afgørende for, at vi når i mål og at vi når vores mål.

Det betyder, at:

- vi sætter faglig ledelse i centrum. Vi er tæt på praksis og optaget af kvalitet i alle hjørner med bevidsthed om samtidig at bevare overblikket. Vi involverer os sammen med personalet i udviklingen af dagtilbuddets pædagogiske praksis og børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse
- vi går foran, vi er vedholdende, og vi sikrer systematisk opfølgning og evaluering. Vi er samtidig bevidste om, at den styring vi bedriver skal give mening for kerneopgaven og være understøttende frem for kontrollerende
- vi delegerer og distribuerer pædagogisk ansvar og ledelse, hvor det giver mening, og vi giver det pædagogiske personale rum til selvstændigt at løfte de faglige pædagogiske udfordringer
- vi udvikler og forankrer en faglig professionel refleksions- og feedbackkultur, der bygger på tillid, nysgerrighed og åbenhed, hvor vi tør undre os sammen og reflektere over egen og hinandens praksis
- vi udnytter vores ressourcer strategisk, så fordelingen af ressourcer afspejler vores mål, beslutninger og prioriteringer af, hvad der er vigtigt, og hvad der er mindre vigtigt for at sikre høj kvalitet
- vi sætter holdet, og vi har fokus på, at det pædagogiske personales udvikling, viden og kompetencer til enhver tid matcher kerneopgaven
- vi sikrer rammerne for et trygt og udviklende læringsmiljø for både børn og medarbejdere.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, som understøtter det pædagogiske personales og ledelsens arbejde med at skabe trygge pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den konkrete udarbejdelse, evaluering og opfølgning på den pædagogiske læreplan foretages af ledelsen og personalet, hvor forældrebestyrelsen skal inddrages aktivt i drøftelsen af processen i relation til arbejdet med den pædagogiske læreplan, så forældrebestyrelsen vil få mulighed for at blive og komme med input og forslag til arbejdet.

Det er lederens ansvar, at forældrebestyrelsen i daginstitutionen eller for den kommunale dagpleje inddrages i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)

Inddragelse af forældrebestyrelsen i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

- FEMKANTENS FAGLIGE LEDELSE

Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, som understøtter det pædagogiske personales og ledelsens arbejde med at skabe trygge pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den konkrete udarbejdelse, evaluering og opfølgning på den pædagogiske læreplan foretages af ledelsen og personalet, hvor forældrebestyrelsen skal inddrages aktivt i drøftelsen af processen i relation til arbejdet med den pædagogiske læreplan, så forældrebestyrelsen vil få mulighed for at blive og komme med input og forslag til arbejdet.

Det er lederens ansvar, at forældrebestyrelsen i daginstitutionen eller for den kommunale dagpleje inddrages i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Vend tilbage til følgende forsider:

→ Femkantens faglige ledelse

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Femkantens arbejde med børnemiljø tager bl.a. udgangspunkt i fysiske rum, inde som ude og valg af pædagogiske materialer.

Femkantens fysiske rammer, som defineres af vores inde- og udemiljøer, udgør en betydningsfuld strukturel faktor for kvaliteten i vores arbejde. Pædagogikken må og skal komme først. Bygninger, rum og inventar skal afspejle de pædagogiske mål og metoder – ikke omvendt. Naturligvis indenfor den givne fysiske ramme, vi nu engang har til rådighed. Pædagogerne i Femkanten diskuterer derfor med mellemrum om rum og materialer afspejler børnegruppens behov for forskellige lege- og læringsmiljøer. For at sikre kvalitet i diskussionerne, benytter vi bl.a. KIDS (Kvalitetsudvikling I Daginstitutioner), som er et forskningsbaseret udviklingsværktøj, til at sikre at vi kommer hele vejen rundt – og holder fagligheden i højsædet. I bund og grund er det afgørende for os, at børnemiljøet er sammenhængende og tilbyder lærings- og udviklingsmuligheder i forhold til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vores legeplads tilbyder et væld af små zoner, hvor leg og læring kan folde sig ud uforstyrret, samtidig med at den tilbyder muligheder for motoriske udfordringer, der peger ind i nuværende og nærmeste udviklingszone. Vi har sanse- og køkkenhave, som gennem forår og sommer tilbyder et væld af stimuli til både smags-, lugte- og synssanserne. Vi har, ligeledes på legepladsen, en læsekrog, som synligt inviterer til dialogisk læsning. Børnenes muligheder for at afkode, være aktive og deltagende i legeområderne skal være åbenlyse,

Det fysiske rum

- Vi er bevidste om, hvilken kultur vi ønsker at skabe og at indrette det fysiske rum derefter. Personalet skal være rollemodeller for den kultur, vi ønsker at skabe.
- Vi understøtter samspillet mellem rum og pædagogik således, at vi i rummernes indretning tager højde for hvilke lege- og læringsaktiviteter og relationer vi ønsker der skal finde sted.
- Vi tilbyder et varieret, æstetisk og inspirerende inde- og udemiljø, der skaber mulighed for forskellige former for relationer, lege og læringsmiljøer og aktiviteter i både bevægelse, ro og fordybelse.
- Vi er bevidste om rummernes lyd, lys og farver.
- Vi arbejder bevidst med at mindske forstyrrelser og støjkluder.
- Vi sikrer, at det er tydeligt for børnene hvilke regler og normer, der skal overholdes i de forskellige rum.
- Vi reflekterer over og arbejder aktivt med rummernes og genstandenes muligheder og begrænsninger.
- Vi indtænker børnenes perspektiver i indretningen inde såvel som ude, således at børnene er med til at påvirke anvendelsen af rummene og rummernes regler og normer.

De pædagogiske materialer

- Vi er bevidste om, at de pædagogiske materialer skal understøtte børnenes behov og de ønskede lege- og læringsmiljøer.
- Vi sikrer variation i legemateriale, da det har betydning for børnenes deltagelsesmuligheder og indbyrdes positionering i legen.
- Vi prioriterer kvalitet frem for kvantitet i materialevalget.

→ Pædagogisk læreplan for Femkanten

→ Femkantens hjemmeside

Data – og evalueringskultur i Femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Når vi arbejder med data i Femkanten, gør vi det blandt andet for at skabe viden, udvikle praksis samt give os mulighed for at evaluere os selv. I Femkanten mener vi at data kan hjælpe os med at skabe en bedre daginstitution for dem det hele handler om. Nemlig børnene.

Når vi dataindsamler benytter vi os af 5 trin:

1. **Hvad vil vi undersøge?**

Definér et klart undersøgelsesformål. Vi begrænser vores undersøgelsesformål således vores data bliver så nøjagtig så mulig. Vi operationaliserer vores formål, på baggrund af teori, fælles refleksioner og enighed, samt eventuelle tidligere undersøgelser. Det giver os et godt fundament, for den dataindsamling, som skal til at forstå.

2. **Hvordan vil vi undersøge det?**

Inden vi går i gang med at undersøge det vi har sat os for at undersøge, beslutter vi os for hvilken metode vi vil bruge. Vi vælger imellem den kvantitative metode, som er den generelle metode, eller den kvalitative metode, som er den mere dybdegående metode. Vi vælger metode ud fra hvilken en der passer bedst til at give os den viden vi har brug for.

Ligeledes vælger vi en konkret metodisk tilgang såsom tegneserieinterview, walk n´talk, test, observation mm. Dette afhænger også af hvad der skal undersøges.

Vi gør os også nogle tanker om hvem der skal indgå i undersøgelsen. Vi udvælger for eksempel en særlig gruppe, eller enkelte børn. Vi forbereder også en spørgeramme, eller forbereder hvilke tegn vi skal observere.

3. **Undersøg det.**

Inden vi skal i gang med at undersøge, har vi 4 praktiske ting vi overvejer.

1: Hvor skal undersøgelsen foregå?

2: Hvornår på dagen skal undersøgelsen foregå?

3: Hvilke praktiske ting skal være klar inden?

4: Hvordan dokumentere jeg data?

4. **Hvad viser data?**

I denne proces undersøger vi den data vi har indsamlet, og det er her vi bliver klogere på hvad resultatet af vores undersøgelser viser.

5. **Hvad gør vi med vores nye viden?**

I femte trin reflekterer vi over resultatet, samt hvad vi vil gøre med den nye viden vi har tilegnet os, og holder det op imod den målsætning, der lå til grund for undersøgelsen.

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)

Evalueringskultur i femkanten

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR FEMKANTEN

Eksempel på systematisk data i vores praksis.

Tegner børnene når de er i Femkanten?

Kan en tegning være data?

Hvordan sikrer vi så, at en tegning er systematisk data?

Evaluering.

Formålet med at opbygge og udvikle evalueringskulturen i Femkanten er at:

- Understøtte en udvikling, for eksempel ved at belyse styrker og svagheder ved en given aktivitet.
- Kontinuerlig være i stand til at dokumentere, udvikle og forbedre den pædagogiske praksis.
- Vi kan få delt forståelsen af, hvordan organisationen virker
- Opnå en forståelse og vurdering af sammenhængen mellem indsats og effekt, dvs. hvorledes hænger vores målsætninger sammen med det resultat vi har set? - og at vi derved får udbredt forståelse af hvad der skal arbejdes hen imod.

På sigt handler det om at skabe en forandring i institutionens adfærd, således at der opbygges en forankret evalueringskapacitet hos personalet. Når personalet konsekvent stiller spørgsmål til egen praksis, så er kulturen omkring evaluering på plads. Vi er bevidste om, vi kontinuerligt skal øve os i at indsamle og evaluere data. Ved at holde dette i hævd er vi med til at sikre det bedst mulige grundlag for at udvikle og vedligeholde læringsmiljøer, som gennem hele dagen fremmer trivsel, dannelse udvikling og læring.

Eksempel på vores evalueringskultur.

Vi har på forhånd afgrænset vores undersøgelsesfokus, jf ovenstående.

Vi beder barnet tegne noget, der belyser vores undersøgelsesfokus

Vi interviewer barnet om tegningen og stiller spørgsmål om undersøgelsens fokus.

Vi dokumenterer vores interview via referat, video, lydoptagelse eller andet.

Vi analyserer vores data.

Vi beslutter hvad vi vil gøre på baggrund af vores nye viden.

→ [Pædagogisk læreplan for Femkanten](#)

→ [Femkantens hjemmeside](#)